

Täysistunto

Torstai 1.10.2020 klo 15.59—17.51

2.2. Suullinen kysymys Euroopan komission tiedonannosta EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan uudistamisesta (Ano Turtiainen at)

Suullinen kysymys SKT 117/2020 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Tähän asiakokonaisuuteen on esittänyt kysymyksen myöskin edustaja Turtiainen. — Olkaa hyvä.

Keskustelu

16.18 **Ano Turtiainen at:** Arvoisa puhemies! Euroopan komissio julkaisi viime viikolla tiedonannon EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan uudistamisesta. Siinä korostetaan vahvaa yhteisvastuuta koko Euroopan unionin alueelle, tähän tyyliin: ”joko otatte turvapaikanhakijoita tietyn määrän tai maksatte niille valtiolle, jotka ottavat”. Asia tulee ensimmäisen kerran jäsenvaltioiden keskusteluun ensi viikolla sisäministerien neuvoston taapaamisessa. Arvoisa sisäministeri, oletteko jo miettinyt asiaa? Ette kai vain ole siirtämässä päätösvaltaamme Euroopan unionille tässäkin asiassa?

16.19 **Sisäministeri Maria Ohisalo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitokset kysymyksestä! Kuten jo aiemmin mainitsin, Suomikin on ulkorajavaltio: meillä on valtaavan pitkä EU:n yhteinen ulkoraja. Sen takia Suomen etu on se, että me löydämme sellaisen yhteisen eurooppalaisen ratkaisun, jossa mekään emme jää missään tilanteessa yksin, että ihmiset saavat turvaa ja samaan aikaan rajoja turvataan. Tämä on hallituksen yhteiseen kantaan kirjattu myös jo kesäkuussa käydyssä keskustelun pohjalta, ja tätä tulen esittelemään suuressa valiokunnassa myös tässä ennen sisäministerikokousta. Sinänsä hallitus ei vielä tähän itse pakettiin ole tässä kohtaa ottanut kantaa, ja sisäministerien kokouksessa tullaan käymään alustava yleinen keskustelu tästä asiasta.

16.20 **Ben Zyskowitz kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Suomessa on satoja, ellei tuhansia laittomasti maassa olevia ihmisiä, jotka ovat hakeneet täältä turvapaikkaa, mutta on todettu, että he eivät ole kansainvälisen suojelun tarpeessa. Heidän pitäisi palata lähtömaahan, mutta he eivät suostu sinne lähtemään ja tuo lähtömaa, esimerkiksi Irak tai Somalia, ei suostu ottamaan niin sanotusti pakkopalautettuja vastaan. No, näitä ihmisiä on Euroopassa vielä enemmän, ja nyt komissio tässä ehdotuksessa esittää, että ne maat, tiedetään nyt vaikkapa Unkari ja Puola, jotka eivät ole mukana tätä vastuuta jakamassa, avustaisivat tässä palauttamisessa. Pitää myöntää, että en ymmärrä, miten Unkari tai Puola onnistuisi tässä palauttamisessa paremmin kuin ne maat, joihin nämä ihmiset ovat tulleet.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2020 vp

Ratkaisuhan löytyy siitä, että unioni yhdessä esimerkiksi kauppapolitiikassa, kehityspolitiikassa asettaisi ehtoja, jotka pakottaisivat nämä lähtömaat ottamaan omia kansalaisiaan vastaan, kuten kansainvälinen oikeus myös edellyttää. Mikä on hallituksen kanta?

16.21 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Palaan siihen kolmijakoon. Tämä paketti, jonka komissio on esittänyt, jakautuu kolmeen osaan, ja yksi osa on EU:n ulkosuhteet. Eli ymmärretään, että maahanmuuttopolitiikka liittyy myös siihen, mitä tapahtuu Euroopan unionin rajojen ulkopuolella, emmekä suinkaan ole saari tai irrallaan muusta maailmasta. Sen takia esimerkiksi meidän komissiarimme tekee jatkuvasti töitä ulkosuhteiden osalta vaikka Afrikan valtioiden kesken siitä, mitä tapahtuu koko sillä reitillä. Suomi piti EU-puheenjohtajuuskaudellaan esillä whole of route -ajattelua, eli kokonaisvaltainen tarkastelu koko siihen matkaan, jonka ihmiset potentiaalisesti kulkevat hakiessaan turvaa potentiaalisesti tilanteessa, jossa on jouduttu jättämään oma koti taakse.

Tässä tietysti keskeistä on yhtä aikaa se, kuinka palautukset toimivat, kuin myös se, mitä niille ihmisille tapahtuu, jotka ovat tässä yhteiskunnassa mutta joita ei oteta vastaan palautettavina. Siinä tämä paperittomuuden torjunta on hallitusohjelmaan kirjattu yhteinen tavoite, ja olen lähiaikoina saamassa virkamiesten esityksiä siitä, kuinka tähän ilmiöön pureudutaan vielä paremmin. [Ben Zyskowiec: En saanut vastausta! — Leena Meri: Ei tässä kukaan muukaan!]

16.22 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me olemme yrittäneet kysyä täällä näistä maahanmuuton kustannuksista mutta emme ole saaneet niihin vastausta. Perussuomalaiset ovat vuosikausia puhuneet veronmaksajalle kalliiksi käyvästä maahanmuutosta. Hitaasti mutta varmasti monet tahot alkavat ymmärtää, että miinusmerkistä euromäärästä ei vain tule plusmerkistä, vaikka kuinka lykkäisi rahaa kotouttamiseen tai monikulttuurisuuteen. Tällainen maahanmuutto ei lisää työllisyyttä, ei helpota taloudellista huoltosuhdetta, ei paranna kestävyysvajetta vaan pahentaa niitä. Jopa SAK kertoi muutama viikko sitten, että maahanmuuton ei pidä kuormittaa valtion sosiaaliturvajärjestelmää eikä lisätä julkisia menoja.

Kysyisin ministeri Saarikolta: milloin hallituksenne ottaa yksiselitteiset numerot huomioon, ja milloin alatte ajaa julkisen talouden ja yhteiskunnan kannalta hyödyllistä maahanmuuttopolitiikkaa?

16.23 Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin haluan tämän kysymyksen jälkeen ja koko tämän aiheen käsittelyn yhteydessä todeta, että meille aika ajoin tähän keskusteluun pesiytyy sellainen sävy, että maahanmuutosta puhutaan yhtenä monoliittina, ja siksi tuntuu tarpeelliselta taas kerran todeta ääneen, että maahanmuuttoa on kovin monenlaista. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Se tapa, jolla te, edustaja Purra ja perussuomalaiset monet muutkin, esitätte tätä aihetta, kuvastaa maahanmuuton yhtä ulottuvuutta. [Riikka Purra: Ei pidä paikkaansa!]

Yksi tosiseikka, kun viittasitte numeroihin, on tietenkin se, miten Suomen yhteiskunnan huoltosuhte on heikkenemässä, ja me olemme luvanneet pitää ikäihmisistä huolta. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä — Puhemies koputtaa — Paavo Arhinmäki: Yrittäkää nyt kuunnella hetki!] Se tarkoittaa sitä, että me tarvitsemme enemmän ihmisiä tekemään työtä tähän maahan, ja kyllä, meillä on myös työperäistä maahanmuuttoa tai vaikkapa rakkauden perässä tähän maahan tulemistä. Hallituksen linja on yksiselitteinen liittyen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2020 vp

vaikkapa turvapaikanhakijoihin: me tulemme nopeuttamaan ja tehostamaan niitä prosesseja, niin että pyrkipä ihminen tänne perusteellisesti, siis hyvästä syystä, tai perusteetta [Puhemies koputtaa], niin hänen hakemuksensa käsiteltäisiin [Puhemies: Aika!] nopeammin. Uskoisin, että tätä linjaa on perussuomalaistenkin helppo kannattaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Myönnän vielä yhden puheenvuoron tähän kysymykseen.

16.24 **Mari Rantanen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen punavihreä ideologia ei rahoja säästele edes koronakonkurssin keskellä. Laittoman siirtolaisuuden tukemisen ja kehitysavun korottamisen lisäksi olette nostamassa pakolaiskiintiötä 1 050:een tässä tilanteessa. Suomalaiset joutuvat karulla tavalla tämänkin maksumiehiksi. [Paavo Arhinmäki: Teitä ei kiinnosta kuin maahanmuuttajat!] Virallisten tilastotietojen mukaan pahimmillaan yhden tulijan elinkaarikustannus on noin miljoona euroa. Pääkaupunkiseudulla on jo yli puolet toimeentulotuen saajista vieraskielisiä, ja te haluatte lisää.

Arvoisa hallitus, onko teidän mielestänne todellakin kohtuullista tässä tilanteessa, että olette koronan aikana lennättäneet Suomeen siirtolaisia pitkin Eurooppaa ja että samalla lisäätte pakolaisten määrää? Miksi ette laittaneet näitä satoja miljoonia vaikka suomalaisten vanhusten, vammaisten tai koronasta kärsivien alojen tueksi?

16.25 **Valtiovarainministeri Matti Vanhanen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitusohjelmassa on selkeästi määritelty se, että turvapaikanhakijoiden määrän... [Hälinää — Puhemies koputtaa]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Vanhanen, hetkinen. — Pyydän, että kuuntelette, mitä ministeri vastaa.

Hallitusohjelmassa on selkeästi määritelty, että turvapaikanhakijoiden määrän selkeästi vähentyessä meillä on mahdollisuus nostaa pakolaiskiintiötä — juuri sitä mitä täällä on peräänkuulutettu. Kun hallitus teki päätöksen siitä, että pakolaiskiintiö nostetaan 1 050:een, kävimme samalla sen taloudelliset edut lävitse. Turvapaikanhakijoiden määrän vähentymisestä aiheutuvat säästöt olivat muistaakseni noin viisinkertaiset verrattuna siihen satsaukseen, joka pakolaiskiintiön nostamisella tapahtuu.

Kysymyksen käsittely päättyi.